Dosarul Nr. 2-187/24; PIGD: 2-24025904-24-2-06032024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dispozitivul pronunţat la 31 iulie 2024, oraşul *****
Hotărârea integrală întocmită la 24 septembrie 2024

Judecătoria ***** (sediul central)
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele de şedinţă, judecătorul: Ţurcan Romina
Grefierul: Platon Anton
Cu participarea:
Avocatului Străisteanu Doina Ioana, în interesele reclamantei, împuternicită în baza mandatului avocaţial seria MA nr. 2092851 din 29.01.2024 (f.d.3).
a examinat în şedinţă de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de *****, reprezentată de avocatul Străisteanu Doina Ioana, împotriva lui ***** despre modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copiilor minori,-

A C O N S T A T A T :

La data de 6 martie 2024, avocatul Străisteanu Doina Ioana, acţionând în interesele lui *****, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** despre modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copiilor minori.

În motivarea acţiunii a indicat că, reclamanta cu pârâtul s-au aflat în căsătorie. Prin hotărârea Judecătoriei ***** din 09.12.2014, căsătoria a fost desfăcută, iar locul de trai a copiilor minori născuţi în căsătorie, a fost stabilit cu mama acestora, reclamanta*****.

Menţionează că, după desfacerea căsătoriei, toate costurile de întreţinere a ambilor copii, ca şi grijile pentru creşterea şi educarea fetelor, au căzut pe umerii reclamantei. Pârâtul evitând orice răspundere şi cheltuială. Reclamanta comunică că pârâtul îşi ascunde veniturile, nu achită regulat pensia alimentară la care a fost obligat prin hotărârea judecătorească din 09.03.2015 în cuantum de 1.311, 90 lei pentru ambii copii.

Mai menţionează faptul că, pe durata căsătoriei exista aceiaşi problemă, doar că cumva cheltuielile de întreţinere a întregii familii erau acoperite de ambii, periodic şi de pârât. După desfacerea căsătoriei această problemă a devenit acută. Copii doresc păstrarea unei comunicări cu tata şi chiar dacă pârâtul nu contactează copiii, nu vine în vizite, fetele întreabă şi ar dori să-şi vadă tatăl. Reclamanta niciodată nu a împiedicat comunicarea dintre copii şi tatăl lor. O relaţie între copii şi pârât există doar datorită eforturilor depuse de reclamantă şi dorinţa copiilor. Adevărul este că pârâtul se eschivează de a menţine o relaţie sănătoasă cu copiii săi din cauza că

nu doreşte să achite suma de 1.311,90 lei, iar când o achită fiind obligat de executor judecătoresc, îl macină zgârcenia.

Indică faptul că potrivit încheierii executorului judecătoresc din 17.01.2024, pârâtul a reuşit să acumuleze o datorie de 87.897,30 lei la plata pensiei de întreţinere de doar 1.311,90 lei.

Pârâtul nu contribuie benevol sub nici o formă la întreţinerea a nici unui copil. În acelaşi timp are loc de muncă fiind angajat la ”*****” S.R.L., are spaţiu locativ, călătoreşte, se întreţine pe sine şi relaţiile sale, duce o viaţă fără griji şi lipsuri. Spre deosebire de reclamantă care trebuie să ducă cont întâi de necesităţile fiecărui copil şi cheltuielile ce trebuie acoperite având în vedere creşterea şi educaţia fetelor, care trebuie asigurate să fie armonioase, şi doar apoi se preocupă de cheltuielile sale zilnice. Pârâtul nu are o asemenea grijă.

Totodată, reclamanta afirmă că este pusă de pârât într-o situaţie absurdă în care dintr-o dată, fără să fi fost discutat sau convenit cumva acest lucru, a devenit unicul părinte responsabil de copil şi unicul părinte care suportă integral toate costurile de întreţinere şi creştere a copilului.

Menţionează că fiecare din fete, şi ***** şi *****evident, necesită cheltuieli semnificate. Ambele încă sunt în creştere, şi pentru că sunt fetiţe deja au nevoie de produse de igienă intimă care sunt costisitoare. Fiecare din fete are nevoie de haine, încălţări de sezon (la fiecare sezon), educaţie, transport, cursuri suplimentare, rechizite de şcoală, studii şi alte produse care se consumă în mod obişnuit în asemenea circumstanţe.

A explicat faptul că, fiica ***** descrie situaţia cu tatăl său ”aşa”(…) Motivele fiind lipsa de atenţie din partea lui în calitate de tată. Tatăl a încetat să mai ţină legătura şi să se intereseze de ea şi sora ei iar în momentele ce a avut nevoie de el nu a fost prezent. Şi-ar fi dorit ca el să fie implicat în dezvoltarea ei şi mai responsabil în calitate de părinte, însă acesta nu a avut dorinţa de a petrece timp împreună cu ele. Din declaraţiile fiicei, tatăl a anulat declaraţia notarului de a nu putea pleca în vacanţă cu mama, din care motiv copilul a fost stresat.

Pe lângă faptul că pârâtul cu rea intenţie nu achită pensia de întreţinere a copiilor, abuzând de drepturile sale şi de situaţie de a oferi declaraţie reclamantei prin care permite să plece peste hotarele ţării în vacanţă la mare cu copiii, aşteaptă ca reclamanta să cheltuie pe foile de drum, vacanţă şi apoi pleacă la notar să anuleze declaraţiile oferite. ***** descrie cât stres a suportat ea şi sora ei când au aflat că pârâtul a anulat declaraţiile de plecare fără să ştie că aceste documente nu sunt necesare pentru călătoria în vacanţă.

Consideră că acest comportament vorbeşte nu doar de viclenia pârâtului dar şi de capacitatea acestuia de a face rău şi de aşi bate joc de proprii copiii.

La ziua de azi, pârâtul nu pare să fie preocupat deloc de grijile părinteşti privind întreţinerea şi creşterea copilului, doar de dorinţa sa nesăbuită de a trăi fără griji pentru proprii copii. Situaţia devine foarte obositoare şi stresantă pentru reclamantă. Nu poate ajunge la nici un acord cu pârâtul. Nu poate suporta să-i cerşească, să-i ceară implicare, cu atât mai mult că reclamanta vrea să asigure fiecărui copilul un nivel de trai decent.

Reclamanta afirmă că suma pensiei de întreţinere a minorilor este o formă de prestaţie socială condiţionată de vârsta beneficiarului (copil minor) şi statutul acestuia (copil stabilit cu domiciliu la un părinte după divorţul/separarea părinţilor). Aşteptarea legitimă a fiecărui copil e

de a beneficia de plata lunară a întreţinerii sale de către părintele care locuieşte separat de copil apare în momentul divorţului sau separării părinţilor şi este un drept protejat de Articolul 1 Protocolul 1 al Convenţiei Europene. Acest drept devine executoriu în ziua plăţii benevole, încheierii unui acord mutual a părinţilor sau în ziua pronunţării actului judecătoresc de încasare forţată a plăţii de întreţinere a minorului. Aşadar, odată ce legislaţia Republicii Moldova garantează copilului întreţinere din partea ambilor părinţi şi prevede clar condiţiile şi mecanismul de obligare la plata acestei prestaţii sociale, consideră întemeiată cerinţa reclamantei şi solicită să fie admisă integral.

Reclamanta indică, că odată ce ei continuă să locuiască pe teritoriul Republicii Moldova, unde sunt stabiliţi cu domiciliu şi depind unul de celălalt, legislaţia Republicii Moldova guvernează acest litigiu. Mai mult, potrivit prevederilor art. 75 şi art. 110 Codul Familiei, copiii minori au dreptul să solicite majorarea întreţinerii sale pentru că desfacerea căsătoriei părinţilor nu ar trebui să le afecteze atât de dur. Să fi fost părinţii căsătoriţi, veniturile pârâtului, la fel ca ale mamei, ar fi fost puse la baza creşterii şi educaţiei copiilor. Din motiv că pârâtul locuieşte separat de copiii săi şi este impus să achite o sumă sub nivelul minim şi neregulat cu titlu de pensie alimentară, aceasta este una necorespunzătoare necesităţilor de creştere şi dezvoltare a unui minor. ***** şi *****sunt fetiţe adolescente, situaţia materială a părintelui este net superioară situaţiei dnei*****, mama, şi exonerează nejustificat pârâtul de obligaţia de întreţinere a copiilor în mod corespunzător. Dacă pârâtul are resurse pentru achiziţia unei case de locuit ascunzând-o prin înregistrarea acesteia pe concubina sa, are bani pentru întreţinerea sa, călătorii, înseamnă că are resurse şi pentru întreţinerea fetelor, doar că nu vrea pârâtul să o facă benevol.

Totodată, reclamanta insistă că pensia de întreţinere a copilului este dreptul fiecăruia din copiii ei la proprietate, iar acest drept este garantat atât de Constituţia Republicii Moldova cât şi de legislaţia civilă şi cea privind drepturile copilului. Mai mult, prin Legea nr. 45/2007 privind combaterea şi prevenirea violenţei în familie, statul recunoaşte ca fiind violenţă economică acţiunile membrului de familie (in cazul dat a tatălui copiilor) de privare de mijloace economice, refuzul de a susţine familia şi alte acţiuni cu efect similar. Reclamanta susţine că neparticiparea benevolă a pârâtului la acoperirea costurilor, ce sunt în creştere permanentă independent de voinţa reclamantei, de întreţinere şi creştere a doi copii se face de pârât cu viclenie şi impunitate. Copiii nu ar trebui să cerşească bani pentru întreţinerea sa, ei având doi părinţi cu drepturi depline şi obligaţii egale. Situaţia în cazul lor concret arată că obligaţia de întreţinere este la zi disproporţionat pusă pe umerii mamei copiilor, care contrar eforturilor depuse, nu poate acoperi toate cheltuielile minime legate de sănătatea, studiile, creşterea, dezvoltarea copilului.

Mai menţionează faptul că, pârâtul este un adult sănătos şi apt de muncă care îşi asigură propria întreţinere (maşină, hrană, casă, haine, încălţăminte, deplasări, vacanţe etc) şi le intimidează pe reclamante când este solicitat să contribuie benevol mai mult la acoperirea costurilor. Elementar, acest adult niciodată benevol nu a cheltuit un leu mai mult decât suma decisă prin hotărârea judecătorească şi pe care nici nu o achită. Asta descurajează în ceea ce

priveşte responsabilitatea pârâtului de a-şi asuma benevol executarea obligaţiilor părinteşti şi impune reclamanţii să se adreseze cu prezenta cerere.

Consideră că, comportamentul pârâtului denotă iresponsabilitate şi neglijenţă faţă de necesităţile copiilor a cărui părinte este. Mai simplu vorbind, pârâtul este mulţumit de faptul că mama copiilor suportă toate cheltuielile şi nu-l mustră conştiinţa pentru faptul că nu contribuie cu nimic în creşterea şi educaţia fetelor. Conştiinţa pârâtului îi permite să acţioneze astfel, motiv din care reclamanta în numele copiilor îl acţionează în judecată şi solicită majorarea cuantumului pensiei de întreţinere.

Reiterează faptul că prin probe anexate demonstrează faptul că din cei doi părinţi ai ***** şi *****, pârâtul este cel mai neglijent şi indiferent. Odată cu desfacerea căsătoriei pârâtului şi a reclamantei, mamei copiilor, acesta şi-a negat toate obligaţiile. Reclamanta ca mamă susţine la maxim pe fiecare copil, dar sarcina financiară lăsată pe umerii ei pare să fie o pedeapsă pentru neacceptarea pârâtului ca partener de viaţă. Economic dna***** este dezavantajată de faptul că are copil la întreţinere completă, şi discriminată din motiv că este femeie şi mamă printr-o hotărâre de judecată care încasează fără indexare o sumă lunară simbolică de întreţinere a copilului. Echitatea trebuie restabilită şi pârâtul obligat să contribuie în mod egal la întreţinerea copilului comun.

Reieşind din aceste considerente, reclamanta solicită majorarea pensiei de întreţinere lunară a copilului ***** *****, a.n.24.04.2009 şi **********, a.n.19.04.2012, prin încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamantei***** a sumei fixe de 7.000,00 (şapte mii) lei pentru fiecare copil din data depunerii cererii de chemare în judecată, care va fi indexată corespunzător în temeiul art. 108 Cod Familiei în perioada de executare a hotărârii judecătoreşti până la atingerea majoratului şi încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielile de judecată suportate.

Argumentele participanţilor la proces:

În şedinţa de judecată, reprezentanta reclamantei, avocata Străisteanu Doina Ioana, a susţinut cererea de chemare în judecată, relatând că reclamanta solicită majorarea pensiei pentru întreţinerea copiilor minori din motiv că prin hotărârea instanţei de judecată anterior emisă la data de 09.03.2015 a fost stabilită o pensie de întreţinere a ambilor copii în mărime de 1.311,90 lei. La baza acestei hotărâri a stat cuantumul minim de existenţă pentru copii stabilit pe republică. În consecinţă, fiind pusă în executare hotărârea menţionată, pârâtul nu şi-a onorat obligaţia de tată. Conform încheierii executorului judecătoresc din 17.01.2024, tatăl copiilor are acumulată o datorie de 87.897,30 lei. Pârâtul nu este un om sărac, nu este cu dizabilităţi şi are capacitate deplină de muncă, este angajat oficial la SRL ”*****”, având spaţiu locativ – casă de locuit cu teren şi deţine un automobil. La moment acesta se află într-o relaţie de concubinaj. Din discuţiile cu reclamanta, ultima a relatat că pârâtul nu a contribuit niciodată financiar cu nimic, în procesul de educaţie sau vacanţe, iar copiii au declarat că tatăl lor le ignoră.

Pârâtul nu a participat financiar la întreţinerea fiicelor în toţi aceşti ani şi chiar dacă a avut obligaţia legală de a achita pensia alimentară de 1.311,90 lei lunar, acesta nu a achitat-o

niciodată. Reclamanta are nevoie ca dezavantajul ei economic să fie echilibrat cu obligaţiile tatălui copiilor.

Majorarea pensiei pentru întreţinerea copiilor în sumă de 7000,00 lei reiese din necesităţile copiilor, inclusiv la asigurarea spaţiului, întreţinerii şi dezvoltării copiilor. Consideră că această suma este una echitabilă.

Cu privire la indexarea pensiei de întreţinere, avocata a făcut referire la art. 108 Codul familiei, menţionând că în practica ei a avut cazuri când instanţa a aplicat indexarea pensiei de întreţinere reieşind din rata inflaţiei.

Referitor la faptul că pârâtul este angajat oficial în câmpul muncii la SRL ”*****”, o cunoaşte din declaraţiile reclamantei, însă de un certificat care ar demonstra acest fapt nu dispune. Precizează că el munceşte sezonier la acest SRL şi astfel pârâtul mai merge şi lucrează şi peste hotarele ţării. Din relaţia de concubinaj pârâtul alţi copii nu are. ***** locuieşte la moment cu fiicele la concubinul său, însă nu cunoaşte dacă reclamanta are o locuinţă proprie. La moment reclamanta nu are venituri din motiv că din relaţia de concubinaj a dat naştere unui copil şi se află în concediu de maternitate.

A relatat că, ********** frecventează cursurile de arte vizuale, zece ore pe săptămână, participă activ şi la activităţi extraşcolare, concursuri naţionale şi internaţionale. De asemenea ***** ***** frecventează de trei ori pe săptămână arta coregrafică şi face lecţii de chitară de doi ani.

La fel, a menţionat că, *****are probleme de vedere şi poartă ochelari, fiind diagnosticată cu miopie de gradul II. Reclamanta cheltuie pentru copii la procurarea lunară a alimentelor, îmbrăcăminte, încălţăminte, şcoală, drum şi bani de buzunar, aproximativ 9 000,00 - 10 000,00 lei.

Pârâtul *****, fiind citat de instanţa de judecată, nu a ridicat plicurile poştale adresate lui, acestea fiind returnate cu menţiunea „plecat”. Mai mult, a fost efectuată şi citarea publică, însă, în pofida acestui fapt, pârâtul nu s-a prezentat la şedinţă, ceea ce a determinat examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanţei:

Audiind explicaţiile participantei la proces, studiind toate materialele dosarului civil, instanţa de judecată consideră că cererea urmează a fi admisă parţial din următoarele motive:

Potrivit art.117 alin.(1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În corespundere cu art.118 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Prevederile art.121 Cod de procedură civilă, stipulează că instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Din sensul art. 130 alin.(1)-(3) Cod de procedură civilă rezultă că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În temeiul art.240 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Din start instanţa reţine că, obiectul prezentului litigiu se atribuie la categoria celor de familie, solicitându-se modificarea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copiilor minori în sumă fixă.

Astfel, ataşat speţei, reieşind din conţinutul înscrisurilor existente la materialele cauzei şi cercetate în şedinţa de judecată, instanţa a constatat, că reclamanta ***** şi pârâtul ***** s-au aflat în căsătorie, căsătoria acestora fiind desfăcută prin hotărârea Judecătoriei *****, la data de 9 decembrie 2014 (f.d.12).

Din relaţia de căsătorie a celor doi, s-au născut *doi copii: ***** *****, născută la data de 24 aprilie 2009 (f.d.13), şi respectiv ***** *****, născută la 19 aprilie 2012 (f.d.14).*

La desfacerea căsătoriei, domiciliul copiilor minori a fost apreciat cu reclamanta *****.

În continuare, prin hotărârea Judecătoriei ***** din 9 martie 2015, instanţa a hotărât să fie încasat de la ***** în beneficiul lui ***** ***** pensie într-o sumă bănească fixă egală cu 1.311,90 lei în fiecare lună pentru întreţinerea copiilor minori a fiicei ***** ***** şi ***** *****, începând cu data de 24 februarie 2015 şi până la atingerea de către copii a vârstei de 18 ani (f.d.15), în baza hotărârii descrise fiind eliberat şi titlu executoriu.

În context, reclamanta şi reprezentanta acesteia au invocat că pârâtul se eschivează de la participarea la dezvoltarea şi întreţinerea copiilor minori, nu doar prin prisma faptului că nu contribuie cu alte forme de susţinere decât plata pensiei de întreţinere strict în cuantumul fix stabilit anterior de instanţa de judecată, dar chiar şi prin faptul că însuşi pensia de întreţinere deja stabilită în cuantum de 1.311,90 lei lunar fiecărui copil, nu o achită regulat. Acest argument al părţii reclamante s-a adeverit nemijlocit prin conţinutul încheierii executorului judecătoresc Lilia Scorici din 17 ianuarie 2024, adoptate în cadrul procedurii de executare nr. 079p/a-129r/19, prin care a fost stabilit cuantumul restanţei la plata pensiei de întreţinere de la debitorul *****, în baza documentului executoriu nr. 2-385/15 din 09 martie 2015 emis de Judecătoria *****, prin

care s-a dispus 1.311,90 lei de la debitorul ***** în beneficiul creditorului ***** *****, restanţa în sumă de 87.897,30 lei (f.d.16).

De asemenea, alegaţiile reclamantei privitor la faptul că *copiii săi minori frecventează anumite cursuri, activităţi extra-şcolare, precum şi faptul că unul dintre copii se confruntă cu anumite probleme de sănătate*, şi-au găsit confirmare prin conţinutul confirmărilor eliberate de Gimnaziul *****, potrivit cărora minora ***** ***** este înmatriculată în lista elevilor clasei a VIII-a în cadrul anului de studii 2023-2024, şi respectiv minora ***** *****este înmatriculată în lista elevilor clasei a V-a în anul de studii 2023-2024 (f.d.17).

Concomitent cu aceasta, confirmarea din 22 ianuarie 2024, anexată la f.d.18, certifică faptul că eleva ***** *****a fost înmatriculată la Şcoala de Arte *****, raionul *****, începând cu anul de studii 2023 până în prezent, făcându-şi studiile la specialitatea Arta vizuală, 10 ore pe săptămână. La rândul său, confirmarea din 22 ianuarie 2024, anexată la f.d.19, certifică faptul că eleva ***** ***** a fost înmatriculată la Şcoala de Arte *****, raionul *****, începând cu anul de studii 2019 până în prezent, îşi face studiile la specialitatea Arta coreografică, de 3 ori pe săptămână, iar în anul 2022 a fost înmatriculată la specialitatea Instrumente cu coarde (Chitara), la moment fiind în anul doi, de două ori pe săptămână.

La fel, la f.d.22 se regăsesc explicaţiile semnate de minora ***** *****, născută la 24 aprilie 2009, potrivit cărora aceasta relatează despre lipsa de atenţie din partea tatălui său *****, menţionează că acesta nu ţine legătura nici cu ea, nici cu sora sa ***** *****, nu petrece timp cu ele, nu se implică în dezvoltarea lor. A indicat că ea, în calitate de *adolescentă are nevoie de bunuri materiale în dependenţă de sezon, precum şi cheltuieli suplimentare în dezvoltarea sa şi a surorii sale.*

După cum a fost indicat mai sus, problemele de sănătate a unuia dintre copii se confirmă prin conţinutul deciziei consultative din 12.08.2023, emisă de Centrul medical ”Oculus Prim”, prin care se certifică faptul că, minora ***** *****acuză vedere slabă la distanţă de un an, astfel că, în urma examinării medicale, a fost *diagnosticată cu miopie de grad mediu la ochiul drept, şi respectiv - miopie de grad mic la ochiul stâng,* fiindu-i recomandată terapie refractiva, tratament fizioterapeutic şi corecţie aeriană cu lentile Miyosmart OD Sph -2.75 OS Psh-1.25 PD 57. Costul examinării medicale l-a constituit suma de 9 500,00 lei (f.d.23, 24).

În succedere, faptul că reclamanta suportă cheltuieli substanţial mai mari decât cuantumul pensiei de întreţinere stabilit în sarcina pârâtului ***** prin hotărârea judecătorească, rezultă din conţinutul copiei contractului încheiat între ***** şi Centrul medical ”Oculus Prim” (f.d.25-26), nr. 2023153 din 14.08.2023, privind indicarea şi efectuarea tratamentului ortokeratologic, menit să reducă dependenţa de ochelari şi/sau lentile de contact de zi prin corecţia miopiei, costul total al contractului fiind de 12.500,00 lei, dintre care reclamanta a achitat iniţial suma de 9.500,00 lei.

Similar, la f.d.27 reclamanta a anexat copia facturii de plată pentru gazele naturale consumate pentru luna decembrie anul 2023, pe suma de 3.407,46 lei, şi respectiv copia facturii pentru energia electrică consumată în luna noiembrie anul 2023, pe suma de 415,86 lei (f.d.28).

Deopotrivă, în justificarea alegaţiilor cu privire la necesitatea majorării cuantumului pensiei de întreţinere pentru copiii minori, reclamanta a prezentat informaţia cu privire la minimul de existenţă pe ani, categorie de populaţie, medii şi semestre, potrivit căreia, minimul de existenţă prevăzut pentru copiii în vârstă de 7-17 ani, *pe ţară,* pentru semestrul II al anului 2023 îl constituie suma de 3167,90 lei, iar media anuală pentru acelaşi an, constituie 3.165,10 lei (f.d.42).

Aşadar, subsumând stările de fapt relevate din înscrisurile examinate supra, şi concluzionând că necesităţile copiilor minori s-au schimbat odată cu trecerea timpului şi avansarea acestora în vârstă (necesităţi legate de dezvoltarea lor fizică, intelectuală, educaţională, culturală, ş.a.), şi totodată acestea în mod vădit nu sunt acoperite prin cuantumul pensiei de întreţinere stabilit anterior în sarcina pârâtului prin hotărârea judecătorească, reclamanta a acţionat pe calea prezentei acţiuni civile.

Ataşat obiectului prezentei acţiuni, instanţa de judecată învederează că, la examinarea cauzelor cu participarea minorilor, urmează să se reţină *interesul superior al copiilor minori,* recunoscut astfel atât de prevederile naţionale, cât de cele internaţionale, la care Republica Moldova este parte.

În contextul celor remarcate supra, instanţa notează că, potrivit art. 2 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, procedura de judecare a cauzelor civile în instanţele judecătoreşti de drept comun este stabilită de Constituţia Republicii Moldova, de hotărârile şi deciziile Curţii Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curţii Constituţionale, de prezentul cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispoziţiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova şi prezentului cod. Dacă prin tratatul internaţional la care Republica Moldova este parte sânt stabilite alte norme decât cele prevăzute de legislaţia procedurală civilă a Republicii Moldova, se aplică normele tratatului internaţional dacă din acesta nu rezultă că pentru aplicarea lor este necesară adoptarea unei legi naţionale.

Astfel, art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994 prevede că, *ambii părinţi, în egală măsură,* sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru *dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului,* ţinând cont în primul rând de interesele acestuia. Deci, obligaţia de întreţinere este îndatorirea legală a unei persoane de a asigura altei persoane mijloacele necesare traiului, educării şi pregătirii profesionale. Fundamentul obligaţiei de întreţinere constă în îndatorirea de sprijin moral şi material copiilor şi are ca obiect prestarea efectivă a întreţinerii în beneficiul persoanei întreţinute, îndeplinirea acestei obligaţii trebuind să se facă în măsura, cu mijloacele şi prin modalităţile impuse sau permise de starea concretă de nevoie a creditorului, precum şi în funcţie de posibilităţile materiale ale debitorului.

În aceeaşi manieră, art.18 alin.(1) din Convenţia internaţională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, instituie că, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ***ambii părinţi au o răspundere comună*** pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând

părinţilor săi, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

La fel, potrivit art.3 alin.(1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în toate acţiunile/deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate/întreprinse de instituţii publice/asistenţă socială sau private de ocrotire socială, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele superioare ale copilului vor prevala şi trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Generalizând logica juridică rezultată din textele internaţionale de legi, citate supra, instanţa ajunge la raţionamentul că, ambii părinţi, *în egală măsură,* poartă răspunderea principală pentru *dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului*, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.

Aceeaşi logică rezultă şi din sensul normativ al art. 58 Codul familiei, care spune că, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Concomitent, şi art.60 alin.(1), (2) Codul familiei instituie că, părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. *Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor* şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Într-o altă formulare, normele de drept naţionale şi internaţionale consfinţesc raţionamentul potrivit căruia, răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinţi, care indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viaţă suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală şi socială, iar părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Potrivit art.74 alin.(1) şi (3) Codul familiei, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelate teritoriale.

Potrivit art.76 alin.(1) şi (2) Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi

sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

În aceeaşi ordine de analiză, potrivit art. 110 din Codul familiei, în cazul în care *starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat,* instanţa judecătorească, luând în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

Instanţa subliniază că, obligaţia legală de întreţinere dintre părinţi şi copii este trasată de unele particularităţi definitorii, care îi caracterizează înţelesul şi natura acestei obligaţii. Una din aceste particularităţi este ***starea de nevoie a copilului minor,*** care este considerat astfel până în momentul dobândirii capacităţii depline de exerciţiu, adică cu survenirea vârstei de 18 ani sau datorită emancipării.

Spre deosebire de regula de drept comun, conform căreia cel aflat în stare de nevoie determinată de incapacitatea sa de a munci este îndrituit la întreţinere, legiuitorul stabileşte în mod expres dreptul la întreţinere al descendentului minor, *oricare ar fi pricina nevoii în care se află*. În consecinţă, singura cerinţă impusă descendentului minor este starea de nevoie, iar aceasta este prezumată *iures tantum* pe toată durata minorităţii.

Transpunând cadrul normativ citat supra, la cazul din speţă, mai exact la conţinutul mijloacelor probatorii administrate de partea reclamantă, instanţa conchide că pârâtul ***** are obligaţia de tată faţă de copiii minori ***** *****şi ***** *****, ceea ce lasă de apreciat şi este necesar de a obliga tatăl copiilor să participe la întreţinerea acestora, pentru a asigura suficient *dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală* a copiilor minori.

Astfel, la pronunţarea prezentei hotărâri, instanţa se va călăuzi de principiul consacrat în Convenţie, în conformitate cu care, ambii părinţi sunt obligaţi să participe la întreţinerea copiilor minori, iar, în primul rând, se va ţine cont şi va prevala interesele superioare ale minorelor, cât şi de sarcina părintelui, la caz, reclamantei *****, în grija căreia se află copiii minori.

Distinct de cele stabilite supra, instanţa de judecată subliniază că, copiii comuni ai părţilor, minorele ***** ***** şi ***** *****, domiciliază şi se află la educaţia permanentă a mamei lor, *****.

Astfel, părintele cu care locuieşte copilul minor este primul care cunoaşte despre necesităţile acestuia, respectiv, este primul care asigură îndeplinirea lor.

În prezenţa condiţiilor decelate supra, instanţa concluzionează că reclamanta, în calitatea sa de părinte cu care domiciliază copiii, suportă cheltuieli imprevizibile, prompte, precum şi oferă timpul necesar pentru îngrijirea fiecărui copil, ceea ce se apreciază de către instanţa de judecată că, în speţă, anume mama, ***** - este cea care participă la educaţia, creşterea şi dezvoltarea permanentă a copiilor minori ***** ***** şi ***** *****, şi ca urmare cunoaşte din prima sursă spectrul necesităţilor de dezvoltare ale copiilor minori.

Totodată, în pofida faptului că anterior, prin hotărâre judecătorească din 9 martie 2015, a fost instituită obligaţia pârâtului ***** de a achita reclamantei ***** pensie de întreţinere a copiilor minori: ***** ***** şi ***** *****, în cuantum de 1 311, 90 lei pentru ambii copii, însă, în timp, preţurile de consum sunt în permanentă creştere, luând în consideraţie şi vârsta minorelor, starea de sănătate a uneia dintre acestea *(care necesită tratament oftalmic calificat)*, şi respectiv, necesităţile lor de dezvoltare educaţională, spirituală (*acestea fiind eleve, inclusiv frecventând anumite cercuri de activităţi extra-şcolare, participând la concursuri naţionale şi internaţionale)* care, evident, sunt în creştere, cât şi fiind cunoscut faptul creşterii ratei inflaţiei în Republica Moldova,- *instanţa apreciază solicitarea reclamantei de modificare a cuantumului pensiei de întreţinere ca fiind întemeiată, însă doar în parte.*

În acord că, art.76 alin.(2) Cod familiei, cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Subsidiar, instanţa de judecată mai reiterează că, starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei, determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei. Starea familială defineşte conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie, iar sintagma alte circumstanţe importante, stipulate la finalul normei citate supra, extinde sfera de aplicare a art.75 Cod familiei pentru ipotezele nereglementate de lege, însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate mai sus.

Din perspectiva art.75 alin.(2) Cod familiei, urmează că titularul acţiunii care pretinde încasarea/modificarea pensiei de întreţinere îşi poate întemeia pretenţiile sale potrivit regulilor generale ale procesului civil (contradictorialitatea, egalitatea, etc.) susţinând şi fortificând poziţia în instanţă de judecată prin prezentarea probelor de rigoare, fără a fi necesară respectarea unor condiţii prealabile ce ar obliga reclamantul (părintele) să purceadă la adresarea în judecată, întru obţinerea unui act judecătoresc de dispoziţie având ca obiect încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul din căsătoria în care s-a aflat.

Or, legiuitorul nu a prevăzut în cazul încasării pensiei de întreţinere a altor condiţii suplimentare decât cele indicate în art.75 alin.(2) Cod familiei, însă potrivit principiului disponibilităţii, reclamantul nu este privat de dreptul de a prezenta în instanţă o asemenea probă scrisă dacă ea există.

Totodată, la soluţionarea litigiilor cu privire la încasarea pensiei de întreţinere a minorului, instanţele de judecată urmează a ţine cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art.9 din Convenţia cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menţinerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinţi care nu se află în relaţie

de căsătorie, precum şi de ***proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreţinere*** pentru fiecare copil în parte.

În acord cu concluziile expuse supra, cât şi luând în consideraţie probele pertinente cercetate şi administrate la dosar, instanţa de judecată consideră că cerinţa reclamantei privind modificarea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copiii minori: ***** *****, a.n.24.04.2009 şi **********, a.n.19.04.2012, prin încasarea din contul pârâtului ***** în beneficiul reclamantei***** a sumei fixe de 7.000,00 (şapte mii) lei pentru fiecare copil din data depunerii cererii de chemare în judecată,- *nu poate fi acceptată în cuantumul pretins, aşa cum instanţa urmează să ţină cont că, ambii părinţi au drepturile şi obligaţii egale.*

Astfel, la evaluarea solicitării reclamantei de a majora pensia de întreţinere până la suma fixă de 7.000,00 lei lunar, pentru fiecare copil minor, instanţa va face referire la prevederile Legii nr. 152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existenţă.

În acest context, potrivit art. 2 şi art. 3 ale Legii numite, minimul de existenţă reprezintă mărimea valorică *a volumului minim de consum* al bunurilor materiale şi serviciilor necesare pentru satisfacerea *necesităţilor principale* şi *menţinerea sănătăţii* unei persoane.

Suma reclamată de reclamantă pentru fiecare copil, este net superioară minimului de existenţă în Republica Moldova, mai exact dublă.

Astfel, la aprecierea cuantumului pensiei ce urmează a fi adjudecat, instanţa s-a condus atât de principiului interesului superior al copilului, cât şi de principiului proporţionalităţii. Cu acest prilej, instanţa subliniază importanţa aplicării principiului proporţionalităţii între *nevoile copilului* şi *posibilităţile reale ale părintelui.*

Deci, *în absenţa unor probe concludente privind veniturile pârâtului ***** şi starea materială a acestuia* (de caz existând doar afirmaţiile declarative ale părţii reclamante privind veniturile şi bunurile pretins a fi deţinute în proprietate de către pârât), dar şi în absenţa unor date privind imposibilitatea reală a pârâtului de a plăti pensia în cuantumul stabilit anterior, modificarea acestuia *într-un cuantum rezonabil*, nu ar încălca principiul proporţionalităţii.

În acest sens, chiar şi existenţa unei restanţe la plata pensiei de întreţinere, precum este şi în cazul din speţă, *nu denotă neapărat situaţia de imposibilitate financiară din partea pârâtului.* Mai mult ca atât, în ipoteza unei atare situaţii, necesităţile justificate de reclamantă sunt reale, plauzibile şi actuale pentru copiii minori, care sunt în plin proces de dezvoltare, şi de altfel sunt certificate prin mijloace materiale de probă administrate de reclamantă.

Cu acest prilej, instanţa subliniază că, potrivit art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă, deşi au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei, faptele invocate de una din părţi în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat nu necesită a fi dovedite.

De asemenea, instanţa se ghidează de convingerea importanţei menţinerii unui nivel stabil şi previzibil de întreţinere pentru copil, în absenţa unor schimbări fundamentale în situaţia părţilor. Această stabilitate contribuie la asigurarea unui mediu propice pentru creşterea şi dezvoltarea copilului.

Generalizând aspectele relatate supra, instanţa relevă faptul că, de la emiterea hotărârii privind încasarea pensiei de întreţinere în cuantumul anterior de 1.311,90 lei, şi până în prezent,

s-a modificat esenţial cuantumul cheltuielilor pentru întreţinerea fiecărui copil minor, şi anume: *copiii sunt deja elevi, instituţionalizaţi în gimnaziu, practică activităţi şcolare şi extra-şcolare, participă la varii concursuri şi alte măsuri culturale, şi respectiv unul dintre ei necesită îngrijiri susţinute ale sănătăţii (suferind de miopie), şi alte necesităţi de ordin personal, condiţionate de vârsta copiilor (având în vedere că unul dintre copii este la vârsta adolescentină)* - necesităţi pentru care, de asemenea, mama suportă cheltuieli suplimentare, vădit peste cuantumul stabilit de instanţa de judecată prin hotărârea din 09.12.2014.

Concomitent, potrivit datelor statistice plasate şi accesate pe pagina web a Biroului Naţional de Statistică, minimul de existenţă pentru copiii în vârstă de 7-17 ani, pe ţară, pentru anul 2023, constituie suma de 3 165,10 lei (/2 părinţi=1 582,55 lei), iar nemijlocit pentru aceeaşi perioadă, însă pentru sate (cum este şi cazul reclamantei), minimul de existenţă pentru copiii în vârstă de 7-17 ani constituie suma de 2 985,00 lei (/2părinţi= 1 492,50 lei) iar pensia de întreţinere în cuantumul anterior stabilit, 1 311,90 lei, la momentul actual nu mai acoperă în general acest minim, deci, nicidecum nu poate egala cu „întreţinerea unei vieţi decente", aşa cum prevede legislaţia în vigoare, luând în consideraţie inclusiv faptul că, *acest cuantum minim este unul de reper, orientativ, şi nicidecum unul obligatoriu.*

În considerarea aspectelor consemnate mai sus, se pune în evidenţă că, potrivit normei art.118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale.

În acest sens, se evidenţiază că întru respectarea prevederilor legislaţiei având în vedere principiul contradictorialităţii şi egalitatea părţilor în drepturile procedurale, instanţa a creat condiţii egale părţilor pentru exercitarea drepturilor lor, inclusiv, pentru prezentarea probelor necesare şi a părţii pârâte, însă pârâtul nu a valorificat acest drept procesual, deşi instanţa a epuizat toate căile legale de notificare ale acestuia, acţionând cu diligenţă maximă inclusiv în procesul de stabilire a vizei de domiciliu efectiv al acestuia *(interpelarea informaţiei din Registrul de Stat al Populaţiei, f.d.47, citarea prin intermediul publicităţii, f.d.57).*

În condiţiile create, menţinerea în continuare a situaţiei date, şi anume neasigurarea unui aport echitabil din partea pârâtului în procesul de întreţinere a copiilor minori ***** ***** şi ***** *****, şi plasarea reclamantei şi a copiilor aflaţi la întreţinerea acesteia într-o situaţie net dezavantajoasă, conduce inevitabil la lezarea drepturilor şi libertăţilor minorelor.

Corespunzător, ţinând cont de cele expuse supra, instanţa va dispune modificarea cuantumului pensiei de întreţinere stabilit de instanţa judecătorească, şi va dispune încasarea în continuare de la ***** în folosul lui ***** a pensiei pentru întreţinerea fiicelor ***** *****, născută la 24.04.2009, şi ***** *****, născută la 19.04.2012 în sumă bănească fixă a câte 3500,00 lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării în judecată – 06.03.2024, până la atingerea vârstei de majorat a copiilor. În rest, cuantumul solicitat de reclamantă, se apreciază ca fiind disproporţionat şi nejustificat.

Cu titlu de concluzie, instanţa învederează că, cuantumul pensiei de întreţinere stabilit anterior prin hotărârea Judecătoriei ***** din 09.03.2015, în mărime fixă de 1.311,90 lei în fiecare lună pentru întreţinerea copiilor minori a fiicei ***** ***** şi ***** *****, era actual şi

obiectiv pentru acea perioadă - anul 2015, însă, luând în consideraţie interesul superior al copilului minor, instanţa opinează că cuantumul pensiei stabilit anterior, este unul prea mic, inclusiv şi sub minimul de existenţă din mediul rural (pentru copiii în vârstă de 7-17 ani, media anuală 2023, în mărime de 2 985,0 lei (/2 părinţi=1 492,50 lei) şi absolut irelevant pentru anul 2024, în care preţurile la produse alimentare, servicii comunale, îmbrăcăminte etc., au crescut considerabil faţă de anii precedenţi, şi, evident cu păstrarea nivelului anterior de asigurare materială a copilului, nefiind nici în detrimentul copiilor minori: ***** *****, născută la 24.04.2009, şi ***** *****, născută la 19.04.2012.

Cerinţa cu privire la indexarea pensiei de întreţinere.

În cadrul pledoariilor, reprezentanta reclamantei a confirmat reclamaţiile formulate prin acţiunea pendinte, astfel că a solicitat să fie majorată pensia de întreţinere a copilului ***** ***** din contul tatălui său ***** în valoare lunară de 7.000,00 lei, din data depunerii cererii în instanţa de judecată şi, de rând cu aceasta a solicitat indexarea conform art. 108 Codul familiei, a hotărârii judecătoreşti, până când copilul va atinge vârsta de 18 ani, şi respectiv, a solicitat să fie majorat cuantumul pensiei de întreţinere a copilului ********** din contul tatălui său ***** în valoare lunară de 7 000 lei, din data depunerii cererii în instanţa de judecată, şi indexarea conform art. 108 Codul familiei, a hotărârii judecătoreşti, până când copilul va atinge vârsta de 18 ani.

Instanţa de judecată apreciază că latura solicitării reclamantei cu privire la indexarea conform art. 108 Codul familiei, a hotărârii judecătoreşti, este nefondată. Şi asta deoarece, la momentul examinării cauzei de referinţă, copiii ***** *****, a.n.24.04.2009 şi **********, a.n.19.04.2012, au vârsta de 12, şi respectiv 15 ani.

Conform legislaţiei, obligaţia de întreţinere materială este stabilită până la atingerea vârstei majoratului - 18 ani.

În cererea de chemare în judecată reclamanta a invocat prevederile art. 108 Codul familiei, ca fiind aplicabile cazului în această latură a acţiunii.

Însă, instanţa de judecată consideră, că norma invocată se poate aplica în cu totul alte cazuri, în care se impune indexarea pensiei de întreţinere, şi nu poate fi aplicată în sensul, în care solicită reclamanta în cazul dedus judecăţii.

Aceasta deoarece, *indexarea pensiei de întreţinere, nu poate fi cerută pentru viitor*. Indexarea poate fi cerută pentru o perioadă precedentă (asemeni indexării sumei adjudecate), luând în considerare faptul pierderii puterii de cumpărare a unei sume, ţinând cont de variaţia inflaţiei.

Potrivit Dex-online, ”indexare” semnifică ”a corela variaţiile unei valori, cu valoarea elementului de referinţă”.

În cazul dedus judecăţii, reclamanta nu solicită astfel de indexare.

La acelaşi compartiment, instanţa subliniază că, potrivit art. 108 Codul familiei, pensia de întreţinere, stabilită de instanţa judecătorească într-o sumă bănească fixă, se indexează în cazurile şi în modul stabilit de lege.

Instanţa remarcă faptul că, legislatorul naţional a folosit sintagma ”în modul stabilit de lege”. ***Însă, nici Codul familiei, şi nici Codul de executare, sau oricare alt text normativ, nu clarifică cazurile şi modurile de indexare a pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă.***

În atare condiţii, instanţa menţionează că, existenţa unui temei juridic în sine nu este suficient pentru a satisface principiul legalităţii.

De altfel, cadrul legal în vigoare nu defineşte nici cazurile, nici modurile, şi nici subiectul responsabil de indexarea pensiei de întreţinere.

Aceeaşi *opinie* a fost exprimată inclusiv în sesizarea nr. 3049 din 02.11.2023, formulată de judecătorul în Judecătoria Ungheni, Constantin Chilian, privind excepţia de neconstituţionalitate, ridicată din oficiu, a sintagmei ”în cazurile şi în modul stabilit de lege” din art. 108 din Codul familiei (https://www.constcourt.md/public/ccdoc/sesizari/239g_2023.11.02.pdf), precum şi în decizia Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău din 20 februarie 2024, adoptată în cauza: https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/a012948b-1c24-448e-9fe5-b8c064dad13a.

Prin urmare, în lipsa unor reglementări clare în acest sens, instanţa nu poate satisface cerinţa formulată de reclamantă în latura referitoare la indexarea pensiei de întreţinere.

Cheltuieli judiciare.

În conformitate cu prevederile art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 85 alin. (1) Cod de procedură civilă, Scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct. 1 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Conform pct. 1.1.2. din anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023, *se scutesc de taxa de stat şi de taxa de timbru reclamanţii în acţiunile privind încasarea pensiei de întreţinere.*

Prin efectul normei pre-citate, reclamanta a fost scutită de plata taxei de stat la înaintarea prezentei acţiuni.

Din sensul art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă urmează că, Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Potrivit art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Având în vedere că pretenţia principală a reclamantei a fost admisă doar în parte, corespunzător şi compensarea cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat, se va realiza de pârât proporţional părţii acţiunii admise, şi anume în cuantum de 1729,96 lei (una mie şapte sute douăzeci şi nouă lei, 96 bani).

În aceeaşi ordine de expunere, potrivit art.90 lit. i) şi c) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistenţă juridică şi cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată.

De caz, reclamanta a suportat cheltuieli pentru servicii de asistenţă juridică în sumă de 10.000,00 lei, şi respectiv cheltuieli de citare a pârâtului prin intermediul publicităţii în sumă de 434,00 lei, după cum urmează.

Reprezentanta reclamantei, avocata Doina-Ioana Străisteanu a prezentat bonul de plată pentru serviciile de asistenţă juridică conform contractului nr. 414/24 din 26.01.2024, pe suma de 10.000,00 lei (f.d.55), şi anexa la aceasta, în care sunt detaliate acţiunile exercitate de avocată, după cum urmează: consiliere juridică - 650,00 lei; scrierea cererii de chemare în judecată – 7.000,00 lei; certificarea copiilor la documente pentru fiecare parte, până la 50 file - 500,00 lei; încorporarea comentariilor clientului în cerere - 500,00 lei; participarea la şedinţă de judecată în fond, cu o durată de până la 1,5 ore - 650,00 lei x 2 = 1.300,00 lei; informarea clientului despre şedinţă (când e lipsă) + consiliere, până la 20 min - 50,00 lei, iar în total suma de 10.000,00 lei (f.d.56).

Pentru citarea publică a pârâtului, reclamanta a suportat cheltuieli în sumă de 434,00 lei, certificate prin nota de plată nr. 00 9181 5885 9000 din 28 iunie 2024 (f.d.58).

Conform art.96 alin.(1)-(1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistenţă juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora.

Întru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

Totodată, în jurisprudenţa constantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin şi alţii versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câştigat procesul nu va putea obţine rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil.

De caz, înscrisurile prezentate de reclamantă justifică admiterea cerinţei acesteia cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, în cuantumurile invocate, motiv pentru care, instanţa va dispune admiterea acestora.

Generalizând aspectele de fapt şi de drept aplicabile speţei, instanţa reiterează că acţiunea reclamantei ***** este parţial întemeiată, şi urmează a fi admisă în parte, potrivit modului relatat în cele de mai sus.

Totodată, având în vedere pct.67 al Hotărârii Curţii Constituţionale nr.39 din 14 octombrie 2017 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) şi 38 alin.(4) lit. f) Cod de executare al Republicii Moldova, instanţa de judecată va dispune ca prezenta hotărâre, în partea plăţii pensiei de întreţinere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunţării.

În conformitate cu art. 110 din Codul familiei, art. 87 alin. (1), lit. c), 98, 236, 238 - 241 din Codul de procedură civilă al RM, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acţiunea parţial.

Se modifică cuantumul pensiei de întreţinere stabilit de instanţa judecătorească şi se încasează în continuare de la ***** în folosul lui ***** pensia pentru întreţinerea fiicelor ***** *****, născută la 24.04.2009, şi ***** *****, născută la 19.04.2012 în sumă bănească fixă a câte 3500,00 lei (trei mii cinci sute lei, 00 bani) lunar pentru fiecare copil, începând cu data adresării în judecată – 06.03.2024, până la atingerea vârstei de majorat a copiilor. În rest, acţiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la ***** în folosul lui ***** cheltuielile pentru asistenţa juridică acordată de avocat în sumă de 10000,00 lei (zece mii lei) şi cheltuielile pentru citarea publică în sumă de 434,00 lei (patru sute treizeci şi patru lei, 00 bani), iar în total 10434,00 lei (zece mii patru sute treizeci şi patru lei, 00 bani).

Se încasează de la *****, în folosul Statului taxa de stat în sumă de 1729,96 lei (una mie şapte sute douăzeci şi nouă lei, 96 bani).

Hotărârea în vederea încasării pensiei pentru întreţinerea copiilor minori urmează a fi executată imediat la expirarea termenului de 15 zile pentru executarea benevolă, calculat de la data pronunţării prezentei hotărâri, în rest poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul central), în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Ţurcan Romina